

Inici / Actualitat / Història

'La revolució de la impremta. La contribució de la tipografia al desenvolupament de la Catalunya moderna', de Xevi Camprubí

per Joan Iborra

Història

Dissabte, 27 de març de 2021 a les 05:58h

◀ 4

Xevi Camprubí

Quan Philippe Berger afirmava l'any 1987 que la introducció de la impremta i el comerç del llibre a la València renaixentista no havien aportat cap canvi important en

LA VEU **IVI** dels llibres

Revista d'informació i crítica literària

desenvolupat. L'any 1979 la historiadora nord-americana Elizabeth Eisenstein criticava els autors que havien bandejat l'impacte causat per la tipografia en l'embranchada econòmica i sostenia que la impremta s'havia de considerar com un avenç en la història de la civilització, vist que aquesta art industrial impregnà la major part del teixit social. Xevi Camprubí, professor d'Història Moderna de l'Autònoma de Barcelona, realitzà la tesi doctoral sobre l'impressor Rafael Figueró i la premsa de l'època, a cavall entre els segles XVII i XVIII. Amb el bagatge de coneixement adquirit sobre el món de l'edició i a partir de l'obra precursora d'Eisenstein, Camprubí ha intentat demostrar que aquella implantació tècnica afavorí el desenvolupament de la societat catalana moderna.

la utilitat d'aquest invent traspassà les línies de la simple edició de llibres perquè, directament, incidí en la vida quotidiana a través de la impressió d'allò que a Catalunya s'anomenaven “menuderies”, és a dir, cartells, fulls, plec, gojos...

Parem atenció: certament la utilitat d'aquest invent traspassà les línies de la simple edició de llibres perquè, directament, incidí en la vida quotidiana a través de la impressió d'allò que a Catalunya s'anomenaven “menuderies”, és a dir, cartells, fulls, plec, gojos... Volem dir que l'impacte dels impresos de comunicació i de burocràcia, en realitat parlem d'això, incidí notablement en la major part dels estaments socials. La tecnologia tipogràfica permeté «el pas d'un sistema de reproducció de documents artesanal a un altre d'industrial». Per exemple, els guanys aportats per la impremta en qüestions temporals i econòmiques foren assenyalats. De fet, segons al·lega Camprubí, les institucions catalanes trobaren un gran aliat a l'hora de recaptar impostos. Documents per als préstecs, butlletes, albarans i d'altres papers oficials s'imprimien i s'estalviaven el cost de redactar-los manualment. Més rapidesa, menys jornals, clar. L'oficialitat no fou l'únic estament beneficiat. L'Església aprofità l'ocasió per imprimir les butles d'abstinència, aquelles que en altres temps, no sé si avui encara estan en vigor, es compraven massivament per consumir carn en temps de Quaresma i no caure en pecat de gola. Camprubí reporta una informació de Jordi Rubió on afirmava que se n'imprimiren una quantitat “fabulosa” d'exemplars.

Altres sectors econòmics es beneficiaren dels efectes tipogràfics. L'administració de justícia disposà d'un aliat eficaç a l'hora de repartir entre els jutges les lleis contingudes a les *Constitucions* de Catalunya, atès que un «cop closes les Corts», totes les causes judicials quedaven suspeses i no es tornaven a obrir fins que les noves lleis s'imprimien i repartien. El mateix ocorria amb les comunicacions que

Per a Camprubí, una de les contribucions de la impremta fou l'edició de les *Decisions* de la Reial Audiència, unes obres de jurisprudència on es recollien les sentències i l'argumentació jurídica que les sustentaven. L'organització militar i la defensa utilitzaren els serveis d'impressió per a difondre tractats de pau, les condicions de capitulació de les ciutats assetjades, acreditacions... I la convocatòria de voluntaris per a fets d'armes, a més de la difusió de butlletes amb missatges propagandístics o polítics, com ara els papers impresos durant el setge de Barcelona de 1713 per incitar els soldats de l'exèrcit invasor a desertar.

A Europa, Estrasburg fou pionera en fundar el primer setmanari l'any 1605. Altres publicacions alemanyes en seguiren l'exemple. Posteriorment s'hi afegiren els Països Baixos

El comerç del llibre escolar movia una quantitat ingent de «recursos i de diners». Un detall que es coneix gràcies a la Universitat de Cervera, posseïdora d'un privilegi de Felip V per a vendre «en exclusiva tots els llibres de l'ensenyament a Catalunya». A instància d'aquesta universitat, per controlar el mercat, clar, es procedí a inventariar els exemplars que hi havia a les impremtes i llibreries de Barcelona. Fins a 550.000 llibres d'ensenyament hi foren comptats. Un important comerç que subratlla la importància d'aquest sector a Catalunya.

La revolució de la impremta

La contribució de la tipografia al desenvolupament de la Catalunya moderna

XEVI CAMPRUBÍ

Afers (2020)

Resulta evident que, sense la tipografia, el naixement de la premsa s'hagués endarrerit històricament. A Europa, Estrasburg fou pionera en fundar el primer setmanari l'any 1605. Altres publicacions alemanyes en seguiren l'exemple. Posteriorment s'hi afegiren els Països Baixos, que es constituïren en un gran centre de

LA VEU | **VI** dels llibres

Revista d'informació i crítica literària

Sense bandejar la importància del llibre imprès, les activitats, diguem-ne secundàries?, de la impremta conformaren un avenç tecnològic que revolucionà vigorosament la societat. Camprubí ha aplegat un llibre de recerca i relat basat en un sòlid coneixement del sector impremter a l'època moderna que convé de llegir.

Agermana't

Cada dia estem més prop d'aconseguir l'objectiu de recuperar Diari La Veü. Amb una aportació de 150€ podràs obtenir una devolució de fins al 100% de l'import. Et necessitem ara. [Informa't ací](#)

◀ 4

Més llegides

1. Lectura de 'Quadern per al meu fill Arnau', Manel Alonso i Català

LA VEÜ | **VI** dels llibres

Revista d'informació i crítica literària

4. Youtubers que parlen de llibres

5. 'Mal jueu', de Piotr Smolar

Segueix-nos

[Qui som](#) [Contacte](#) [Avís legal](#)

